

INFORMASJONSKOMPETANSE – VGS

Informasjonskompetanse er et vidt begrep som blant annet handler om å finne den informasjonen du trenger og å kunne bruke den riktig. Begrepet peker på kunnskap, ferdigheter eller forståelse elevene behøver for å finne frem til, vurdere og ta i bruk informasjon. Altså bruk av informasjon i elevens egen kunnskapsdanning gjennom hele læreprosessen – fra en oppgave er gitt til den er levert eller presentert og evaluert.

Å undervise i informasjonskompetanse er nødvendig for å kunne gi elevene den kompetanse de trenger for å navigere i samfunnet. Skolen må tilrettelegge for at eleven gradvis utvikler kunnskap og varig forståelse av hvordan de kan bruke sin informasjonskompetanse i alle fag. Et samarbeid mellom lærere og skolebibliotekarer om undervisningsopplegget gjennom hele skoleåret vil øke elevenes ferdigheter (Pihl 2018, s. 33).

Teknologirike læringsmiljøer åpner for nye måter å lære på og gir læreren og skolebibliotekaren et større repertoar av undervisningsmetoder. Man må i fellesskap reflektere rundt læringsprosessene, og se på hvordan rollene forandrer seg for lærer, skolebibliotekarer og elever. Hvilke pedagogiske, didaktiske og verdimessige valg fører endringene med seg? På denne måten får elevene innsikt i egen læring og bedre progresjon i det enkelte fag, og kan bruke sin egen informasjonskompetanse til å veilede hverandre.

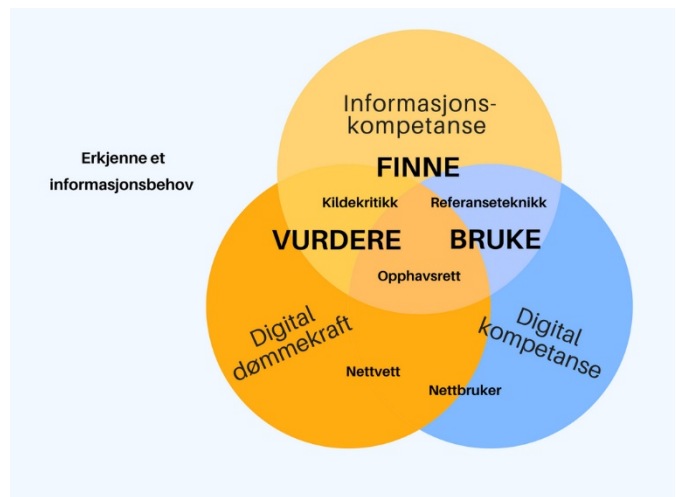
Å være kritisk uten å stoppe utviklingen, og grundig vurdere hva som er de beste valgene for at elevene i dagens samfunn skal lære mer, blir en del av lærerens og skolebibliotekarens viktigste jobb fremover. Informasjonskompetanse handler om mer enn teknologi og bidrar til at elevene skal kunne forholde seg til og gjøre reflekterte valg ved bruk av tilgjengelige verktøy – og om å styrke elevenes vilje og evne til endring.

Hva innebærer begrepet informasjonskompetanse?

Nettstedet Informasjonskompetanse.no (utviklet av Universitetet i Agder) har omsatt begrepet informasjonskompetanse til sju punkter: disse sju punktene legger grunnlaget for det videre arbeidet i denne økten.

Informasjonskompetanse:

- å kunne erkjenne et informasjonsbehov
- å kunne **finne** fram til / lokalisere informasjonen
- å kunne **vurdere** informasjonen
- å kunne **bruke** informasjonen i egen kunnskapsdanning
- å kunne dokumentere kilder
- å kjenne til sentrale prinsipper innen opphavsrett
- å kunne kommunisere på nett, samhandle & medskape

Forankret i læreplanverket

Læreplanen bruker ikke begrepet informasjonskompetanse, men legger stor vekt på lesing i alle fag, digitale ferdigheter, evne til kritisk tenkning og utvikling av forskerånd. Tekstmangfold, kunnskap om bruk av bibliotek og oppøving av læringsstrategier er også sentrale mål. Altså skal man nå læreplanens mål, må det undervises i informasjonskompetanse.

Viktigheten av å undervise i informasjonskompetanse er understreket i «Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen.»

«Skolen skal bidra til at elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning og handler med etisk bevissthet.»

Framtidas elever vil møte utfordringer og problemstillinger som er sammensatte og som ikke har enkle svar og /eller løsninger. Det krever kunnskap fra flere fagområder og evne til sammenstilling og kopling av kilder og kunnskap. Kildetilfanget og kunnskapsmengden vil være uendelig – tolking og kritisk tenkning og ikke minst etisk vurdering vil være avgjørende.

Nettopp derfor er det viktig at elevene får en forståelse av at informasjonskompetanse må benyttes i alle fag, og at skolen tilrettelegger for at elevene får det nødvendige verktøyet og strategier for å kunne forstå hvordan de kan bruke kompetansen effektivt og strategisk.

Av Christiane E. Osestad-Schiz og Ine Bertelsen

Pihl, J. (2018). «Skolebiblioteket i framtidens skole». Ss 21–48 I: *Skolebiblioteket* / Line Hansen Hjellup (red.) Oslo: Cappelen Damm Akademisk